

Iva Jordánová

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

PF JU v Č. B.

Vysoká škola: .....
bohemistiky

Katedra: .....
19.5.2008

Datum odevzdání posudku: .....

Diplomant: .....

učitelství pro 2. st. ZŠ (ČJ – HV)

Aprobace: .....

Recenzent diplomové práce

PhDr. Věra Pospíšilová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jinojazyčné literatury a kultury v českých memoárech 19. století

.....
(téma)

Cílem diplomové práce bylo zpracovat reflexi cizích literatur a kultur v memoárech vybraných českých autorů 19. stol. Úvodní kapitola seznamuje s metodologickými východisky, čerpajícími z kostnické školy recepční estetiky. Diplomantka zkoumá recepční horizont obrozenecké literatury projevující se v memoárech s tím, že literární texty podstatným způsobem závisejí na textech mimoliterárních.

První kapitola seznamuje s pojmem memoárová literatura opírající se o stěžejní práci Váلكovu, na níž je často odkazováno, a encyklopedické příručky. Stručně se věnuje dějinám žánru od Sokrata po české autory 20. století. (*Paměti* M. Dačického z Heslova by bylo vhodnější přiřadit k literatuře humanistické, nikoli středověké.) Z Váلكovy monografie vychází také kategorizace memoárové literatury i přehled různých hledisek hodnocení memoárů (podle role autora, role čtenáře, kategorie pravdivosti, kategorie času, na závěr pak pojednává o epickém charakteru memoárů a uvádí výjimky).

V poslední části první kapitoly řeší diplomatka otázku žánrového zařazení memoárové literatury a její vztah k literatuře dokumentární, publicistice a beletrii, vysvětluje pojem beletrizace ve vztahu ke kompozici a stylu, kdy se autor zaměřuje nejen na *obsah sdělení, ale také na jeho formu* . V souladu s Váلكem pojednává o korespondenci, vzpomínkovém sborníku a deníku na straně jedné a paměťmi a vzpomínkami na straně druhé. První, teoretická část diplomové práce, je poplatná sekundární literatuře: při množství prostudované primární literatury by jistě diplomantka dokázala s citovanými tezemi polemizovat a formulovat alespoň dílčí vlastní postřehy.

Druhou část diplomové práce zaměřila studentka na prezentaci excerpovaných zmínek o jinojazyčné literatuře a jejích autorech v memoárové literatuře. Pracuje se třemi díly *Paměti* J. V. Friče, *Ze vzpomínek* A. Staška, s Jungmannovými *Zápisky* , *Knihou vzpomínek* L. Quise a dalšími (viz obsah diplomové práce). Každému dílu je věnována samostatná podkapitola, odkazy na spisovatele a filozofy jsou uspořádány do tabulek o čtyřech sloupcích: v prvním je uvedeno jméno autora a stručné životopisné informace, ve druhém strana příslušného díla českého autora, ve třetím sloupci časový údaj, který se váže k době vzniku informace, a v posledním sloupci je citována příslušná pasáž memoárů. Pro větší přehlednost jsou jména spisovatelů v posledním sloupci zdůrazněna tučně. Tato stěžejní část diplomové práce je zpracována velmi přehledně a především velmi pečlivě a může se stát východiskem pro další úvahy o literatuře 19. století.

Třetí část diplomové práce je věnována sumarizaci a interpretaci získaných poznatků – odkazů na jinojazyčnou literaturu ve zkoumaných pramenech. První dvě podkapitoly jsou uspořádány chronologicky – antika a středověk – další se pak věnují jednotlivým národním literaturám, a to anglické, německé a rakouské, dále literaturám severským (sledoval ji především Frič a zaujme jeho odsudek Ibsenova dramatu *Paní z námoří*). Z ruské literatury jsou přijímáni romantici, zato kritičtí

realisté často odmítáni (např. Fričův odsudek Dostojevského a Tolstého je velmi emotivní). Dále je reflektována polská literatura (především Mickiewicz), o jihoslovenské literatury se zajímal ve svých memoárech pouze Frič, z francouzské literatury jsou opět akceptováni romantici, ale odmítáni naturalisté (Frič a Stašek). Zajímavé je upozornění na italskou renesanci, jejíž znalost „patřila ke vzdělání“, zatímco dobová literatura byla reflektována pouze okrajově. Španělská a portugalská literatura je výlučně reprezentována literaturou 15. až 17. století. Malý zájem o severoamerickou literaturu zdůvodňuje diplomantka tím, že čeští autoři přijímali pouze díla, která se stala *obecným evropským majetkem*. Poslední podkapitola upozorňuje na absenci zájmu o literaturu africkou, jihoamerickou, australskou či asijskou, ačkoli existoval prokazatelný zájem o hmotnou kulturu těchto exotických končin. Poslední kapitola *Proměny recepce světových literatur* podává souhrn získaných poznatků v ose synchronní i diachronní. Jistě by bylo užitečné doplnit práci tabulkou zachycující četnost výskytu jednotlivých autorů a děl, i když to do značné míry vyplývá z textu práce. Podnětné je konstatování, že se čeští autoři od 40. let více orientují na slovanské literatury, že po roce 1848 (nikoli 1948, jak je omylem uvedeno) vzrůstá nevěle vůči německy psané literatuře, ale také různá reflexe ruský psané literatury. Z práce vyplývá, že preferování té které literatury bylo záležitostí spíše vkusu autora a ve zkoumaných memoárech nelze doložit jasné vývojové tendence.

Diplomová práce, jejímž těžištěm je druhá část s množstvím excerpovaného materiálu a pečlivě vypracovanými tabulkami, je velmi kvalitní po stránce obsahové i jazykové (u jména Boccaccio není jasné, zda c ve třetí slabice vynechala diplomantka, či Frič, bylo by vhodné užívat přídavná jména přivlastňovací místo 2. pádu podstatného jména – Puškinova a Lermontovova tvorba, nikoli Puškina a Lermontova).

výborně

Návrh na klasifikaci diplomové práce: .....

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích 19. května 2008

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------